

VIDEOKUVAUS- JA STRIIMAUSKURSSI

OSA 2. 28.4.2021

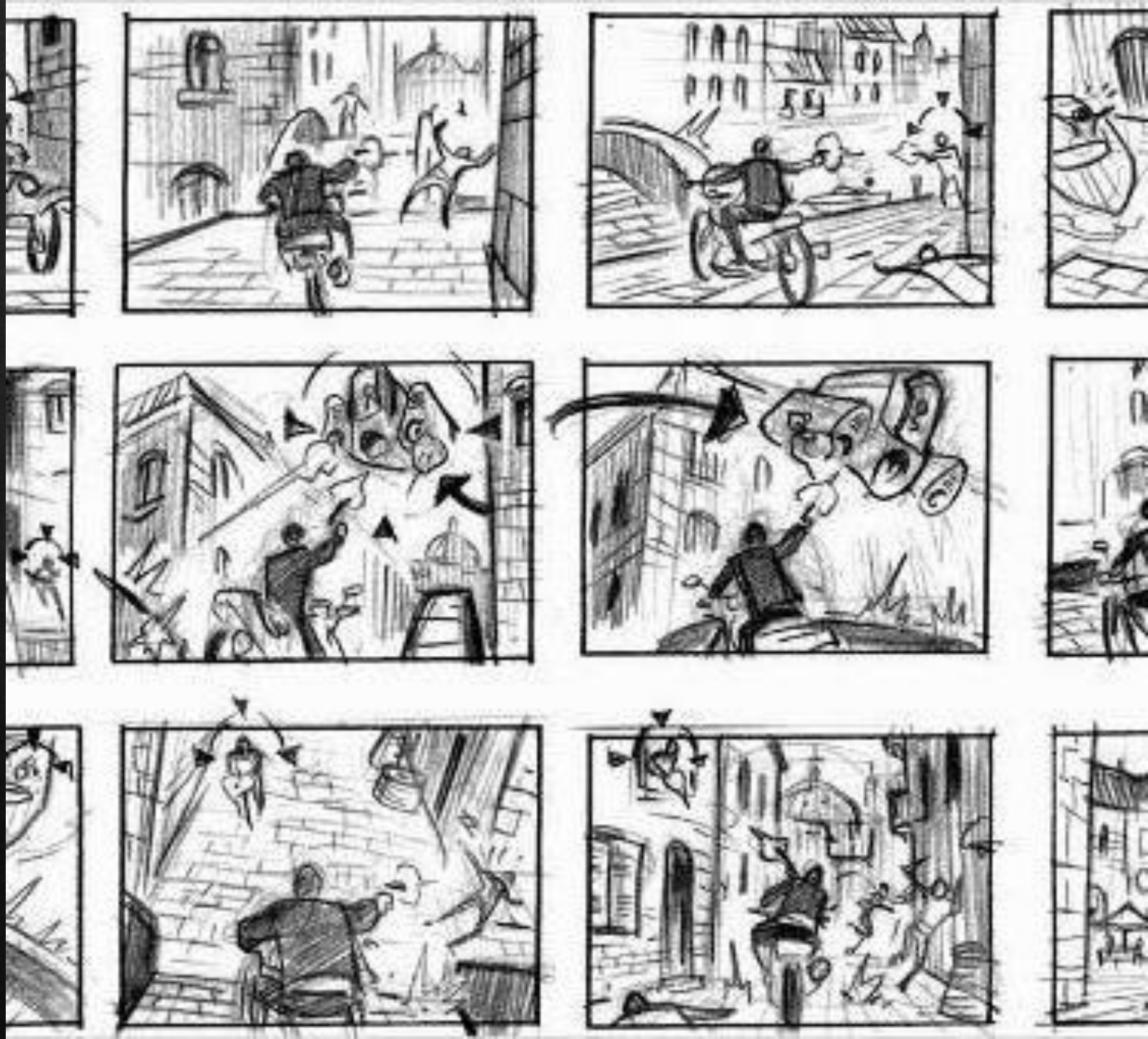
VIDEOTEOKSEN RAKENTAMINEN

- ◆ Kuvaustilanteessa kaikkea voi olla vaikea ottaa huomioon, joten aina kannattaa suunnitella **KUVAKÄSIKIRJOITUS**. Mitä vähemmän aikaa kuvaukseen on varattu, sitä tarkempi kuvakäsikirjoituksen kannattaa olla.
- ◆ Kuvauspaikka on usein lavastettava, henkilöt puvustettava ja meikattava, ennen kuin kuvaus voidaan suorittaa. Lisäksi on huomioitava ja mahdollisesti suunniteltava valot ja äänet. Kaikkea tätä harvemmin haluaa tehdä uusiksi, joten materiaalia kannattaa kuvata mieluummin liikaa, kuin liian vähän. Käsikirjoituksen avulla kuitenkin voi välttää liikaa tai liian vähän kuvaamisen.

(KUVA)KÄSIKIRJOITUS

- ◆ Käsikirjoitus voi olla hyvinkin pitkälle mietitty ja luova. Ongelma voi muodostua siinä, jos käsikirjoitusta aletaan tulkitsemaan liian vapaasti. Tämän takia **kuvakäsikirjoitus** selkeyttää suunnitelmaa huomattavasti.
- ◆ Suunnitelman voi ensin tehdä vaikka ranskalaisinviivoin ja lähteä sen mukaan hahmottelemaan kuvakäsikirjoitusta.
- ◆ Jos et ole varma toimiiko kuvakäsikirjoitus, voit kuvata piirtämäsi kuvat ja editoida ne esimerkiksi Adobe Rushilla tai muulla sovelluksella videoksi. Näin näkee hyvin toimiiko ideasi ja saat varmasti myös parannus ideoita.

HUOMIOPISTE

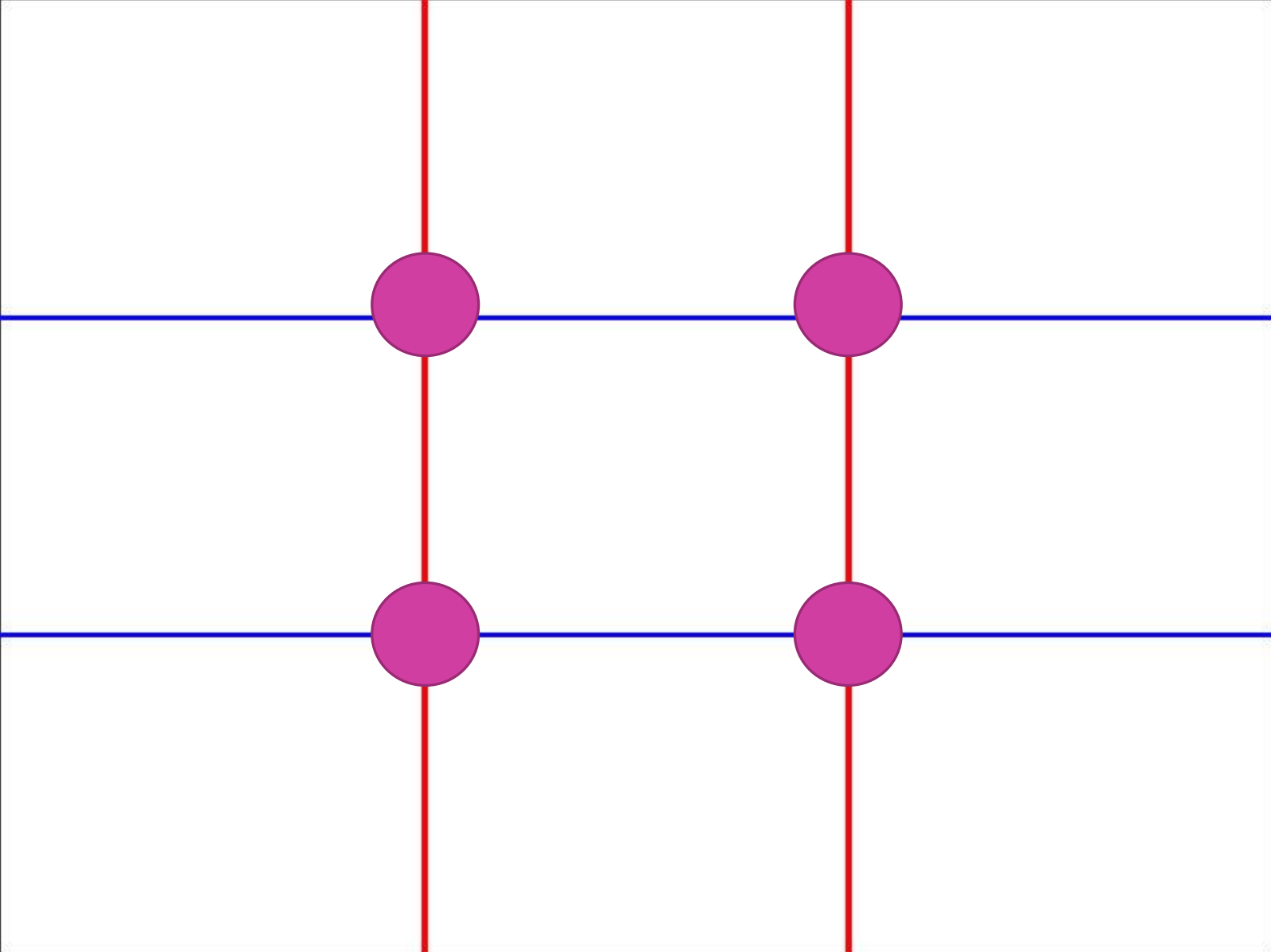
- ◆ Kuvan huomiopiste tehdään sommittelulla, valolla ja väreillä. Videolla niiden suuri vaihtelu tuo levottoman tunteen, liian pieni vaihtelu tylsyyden tunteen ja sopiva vaihtelu aiheuttaa mielihyvää.

HYVIÄ HUOMIOPISTEEN PERUS- SÄÄNTÖJÄ

Kuvasta toiseen siirryttäessä katsojan huomion on hyvä kiinnittyä samaan kohtaan

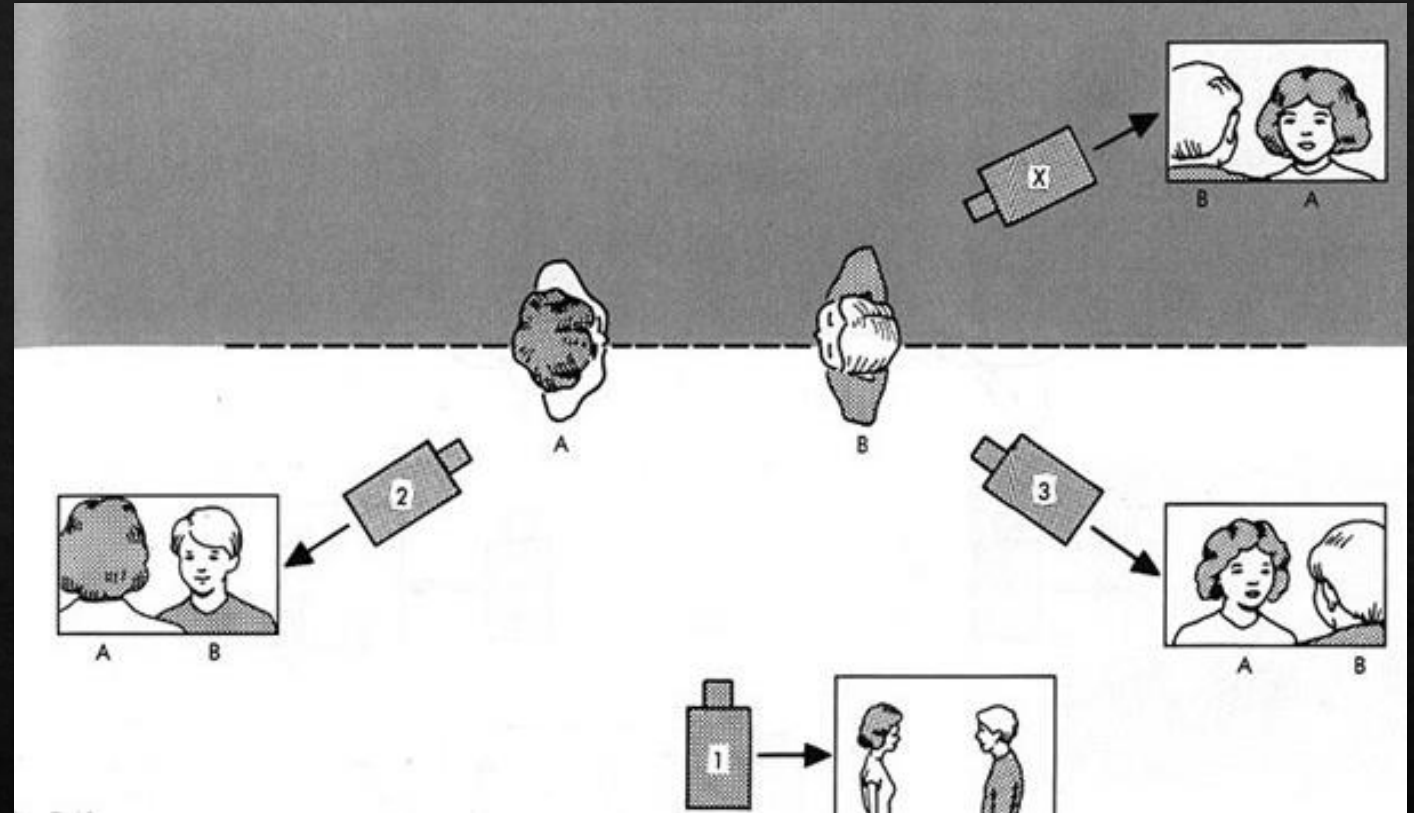
Katsojan huomio kiinnittyy helpoiten liikkeeseen tai henkilön silmiin tai suuhun.

Huomiopisteen paikan vaihtelevuus vaikeuttaa videon seuraamista

SUOJAVIIVA

· Kanssakäymistä kuvataan ainoastaan vaalealta alueelta, muutoin tiläkäsitys hämärtyy. Mikäli kamera viedään suojaviivan harmaalle puolelle, henkilöt tuntuvat vaihtavan paikkaa.

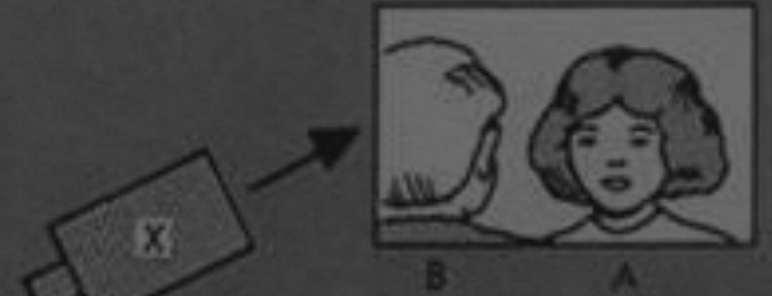
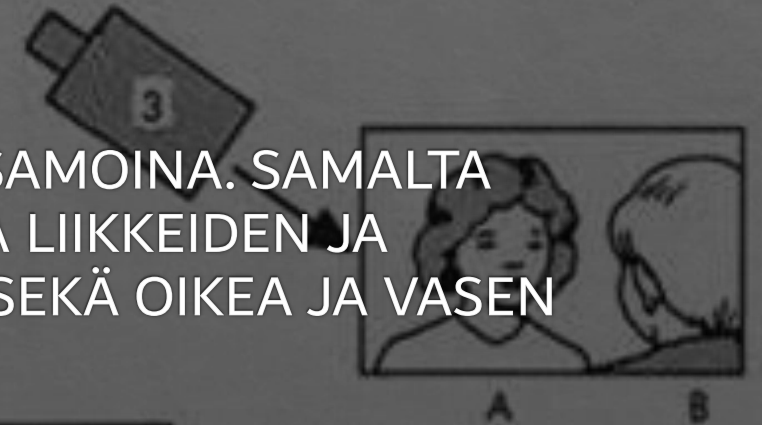
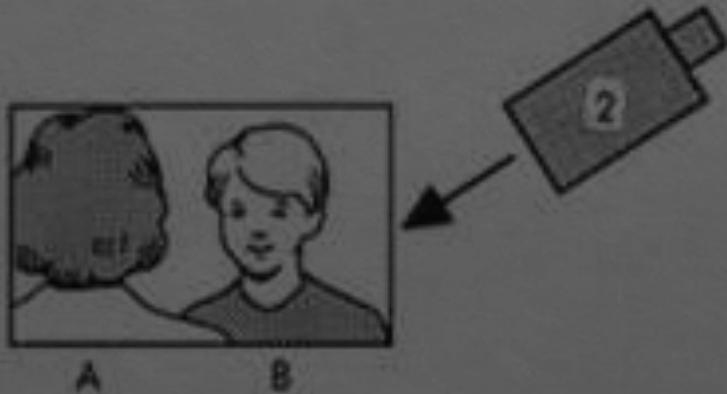

180-ASTETTA

MIKSI?

VARMISTAA, ETTÄ OTOKSISSA NÄKYVÄ JONKIN VERRAN SAMAA TILAA. JOS KUVATAAN 180-ASTEEN VIIVAN TOISELTA PUOLELTA, OTOS NÄYTTÄISI UUDEN TAUSTAN. ;TILAN ELEMENTIT SITOVAT OTOKSIA YHTEEN

SÄILYTTÄÄ SUUNNAT SAMOINA. SAMALTA PUOLELTA KUVATTUNA LIIKKEIDEN JA KATSEIDEN SUUNNAT SEKÄ OIKEA JA VASEN PYSYVÄT SAMOINA.

KUVAKOKO

- ◆ Kuvakoko tarkoittaa sitä, miten kuva on rajattu.
- ◆ Kuvakoko näyttää sen, mihin katsojan huomio halutaan kiinnittää.
- ◆ Kuvakoon valintaan vaikuttaa se mitä halutaan näyttää ja mitä ei.
- ◆ Kuvakokojen avulla voidaan painottaa hahmojen ilmeitä tai ympäröivää tilaa.

KUVAKOOT YK-LPK

YK – YLEISKUVA

- Mahdollisimman laaja kuva
- Näytetään kokonaisuus
- Yksityiskohtia ei erota

LKK – LAAJA KOKOKUVA

- Henkilö ympäristössään
- Yläpuolella paljon tilaa
- Alapuolella paljon tilaa

KK - KOKOKUVA

- Henkilö kokonaan
- Yläpuolella ei turhaa tilaa
- Jalkojen alla ei turhaa tilaa

LPK – LAAJA PUOLIKUVA

- Ihminen reisien puolivälistä ylöspäin
- Pään päällä ei turhaa tilaa

YLE1

YLE1

YLE1

YLE1

KUVAKOOT PK-ELK

PK- PUOLIKUVA

- Puolet henkilöstä
- Rajaus noin navan kohdalta
- Pään päällä ei turhaa tilaa

PLK - PUOLILÄHIKUVA

- Rajaus kainaloiden tai rinnan kohdalta
- Pään päällä ei turhaa tilaa
- Ihminen on tärkein

LK - LÄHIKUVA

- Henkilön kasvot
- Vain olkapään kaarta näkyy
- Pään päällä ei ole tilaa, tai päälakea leikaten

ELK - ERIKOISLÄHIKUVA

- Yksityiskohdat, vaikka vain osa kasvoista. Esim. Silmät.

YLE1

YLE1

YLE1

YLE1

KAMERAN LIIKE

Kameran liikkeen avulla kuvaukseen saadaan elävyyttä.

Videoidessa kamera voi liikkua monella eri tavalla kuten vaaka- tai pystysuunnassa.

Kameralla voidaan tehdä zoomauksia tai tarkentaa tiettyyn kohteeseen.

Kamera voi kulkea kuvattavien henkilöiden rinnalla tai kameralla voi seurata henkilöiden katsetta.

Kameran liikkeen suunnan ja nopeuden avulla voidaan vaikuttaa videon tunnelmaan.

RYTMI

- Rythmi muodostuu otoksista, niiden sisäisestä rytmistä.
 - **Yleensä suhteessa kameran etäisyyteen kohteesta; mitä kauempana kamera on, sitä pidempi otos ja päinvastoin.**
 - Esiintyjän sisäinen rytmi on tärkein tekijä,
 - Seuraava on kameran liikkeen rytmi,
 - Sitten kuvan rakenteen rytmi ja äänen rytmi.
-
- ◆ Näiden ei tarvitse olla synkassa, mutta harmoniassa kyllä leikkauksen rytmin kanssa, ainakin jos haluat säilyttää eläytymisen. Eläytymistä vaativassa teoksessakin rytmiä voi rikkoa tehosteena, silloin kun jotain pahaa tai vahvaa tapahtuu.

KUVAKULMA

- ◇ Kuvaaja asettaa aina kameransa siihen kohtaan mistä kuvan ottaminen on sen sisällön ja tilanteen mukaan tehokkainta. Kameran sijainti siis määrittelee kuvakulman.
- ◇ Kuvakulmaa vaihtamalla kerronnan sävy ja tunnelma muuttuu, joskus jopa vääristyy.

TEOKSEN RAKENTEEN SOVITTAMINEN KUVAUSTILANTEeseen

MASTER SHOT

Usein kohtauksen kuvauksessa käytetään ns. master shot-tekniikkaa, jossa kohtaukseen kuvataan laajat yleiskuvat. Tämä **master shot** voi siten toimia kohtauksen runkona ja siihen sitten liitetään tiiviimmät kuvat.

A-ROLL

A-Roll on kuvaa, joka kuvaa kohtauksen päätarinan, haastattelun tai uutisosion. Se pitää sisällään ensisijaisen äänen ja videon.

B-ROLL

B-roll kuva on otoksia joita kuvataan muun kuvaamisen ohessa. Ne voivat olla yleiskuvaa tapahtumapaikalta, lähikuvaa yksityiskohdista, mielenkiintoisia nyansseja kuvauspaiklta tai muuta sellaista, jota voidaan hyödyntää otoksen elävoittamisessa, informaation lisäämisessä tai vaikkapa leikkauskohtien piilottamisessa.

A-ROLL Vs B-ROLL?

A-Roll yksinään voi olla tylsää. B-Roll -materiaali saa tarinan eloon.

B-Roll on siis täydentävä materiaali, jota käytetään A-Rollin visuaaliseen tukemiseen.

Example 1 – Video Shot Without B-Roll

SHOT
1

SHOT
2

SHOT
3

SHOT
4

SHOT
5

SHOT
6

Example 2 – Video Shot with B-Roll

SHOT
1

SHOT
2

SHOT
3

SHOT
4

SHOT
5

SHOT
6

EI NÄIN

- ◇ Videota kuvatessa pitää muistaa, että jos kamera on aina samassa paikassa, niin peräkkäin leikattuna aikaansaadaan ns. ”hyppyskarvi” eli hyppyleikkaus mikä tarkoittaa sitä, että katsoja kiinnittää huomionsa sisällön sijaan leikkaukseen.
- ◇ **Mikäli kuvakoko muuttuu, mutta kameran paikka ei ja kuvat leikataan suoraan peräkkäin syntyy ehkä kömpelöin ”hyppyskarvi”.**

TEHTÄVÄ

Suunnittele lyhyt tapahtuma jatkumo (esimerkiksi esitystilanteesta, etäopetuksesta tai jostain arkisesta askareesta.)

Tee suunnitelmastasi kuvakäsikirjoitus. Kyseessä voi olla vaikka piirrettyjä tikku-ukkoja tai esim. valokuvia. Selkeyden vuoksi kirjoita kuvien ohelle lyhyesti mitä kuvassa tapahtuu, mikä on kuvakoko ja vaihtuuko kuvakoko kohtauksen aikana.

Käytä ainakin kahta eri kuvakokoa ja muista vaihdoissa suojaviiva, huomiopisteen paikka, ja kuvakulma. Onko videossa lisäksi käytetty lisäksi b-rolleja?

Tarkoituksena on tehdä realistinen, toteutettavissa oleva käsikirjoitus johon palataan editointitunneilla.

TEKIJÄNOIKEUDET

- ◆ Tekijänoikeuslain mukaista suojaa saa kolme tahoa:
 - **Teoksen tekijä**
 - **Teoksen esittäjä**
 - **Teoksen rahoittaja**
- Tekijä on aina luonnollinen henkilö

MINKÄLAINEN TYÖ SAA SUOJAA?

- ◇ omaperäinen ja itsenäinen
- ◇ Ei tarvitse olla taiteellinen
- ◇ Teoksessa näkyy tekijän henkilökohtaisuus ja itsenäiset valinnat
- ◇ Suoja-aika alkaa teoksen luomisesta ja päättyy kun tekijän kuolemasta on kulunut 70 vuotta. (EU-alueella)

MITÄ OIKEUKSIA SINULLA ON?

- ◇ Taloudelliset oikeudet:
 - ◇ Oikeus päättää teoksen julkistamisesta/julkaisusta
 - ◇ Oikeus valmistaa teoksesta kappaleita
 - ◇ Oikeus saattaa teos yleisön saataville (muuttamattomana tai muutettuna)
 - ◇ Voidaan siirtää sopimuksella
- Moraaliset oikeudet:
 - ◇ Oikeus tulla mainituksi kun teosta käytetään
 - ◇ Oikeus siihen, ettei teosta julkaista tekijän kirjallista tai taiteellista omalaatuisuutta loukkaavalla tavalla muutettuna
 - ◇ Oikeus siihen, ettei teosta saateta yleisön saataville tekijää loukkaavalla tavalla
 - ◇ Moraalisia oikeuksia ei voida siirtää

MITÄ TEKIJÄNOIKEUDET EIVÄT SUOJAA

- ◇ Ei suojaa
 - ◇ Ideaa
 - ◇ teoksen tietosisältöä
 - ◇ teokseen sisältyvää teoriaa

TEOSTO JA GRAMEX

- ◇ **Teosto** edustaa musiikin luovia tekijöitä eli säveltäjiä, sanoittajia ja sovittajia sekä musiikin kustantajia.
- ◇ **Gramex** edustaa äänitteillä esiintyviä muusikoita, laulusolisteja, kapellimestareita ja musiikkituottajia

ESITTÄVÄ TAITEILIJAJ

- ◆ Esittäjää suojataan myös, vaikkei olisikaan luonut itse teostaan.
- ◆ Suoja syntyy vain, jos hän esittää teoksen.
- ◆ Jos esityksen tallenne julkaistaan ennen kuin esitysvuodesta on kulunut 50 vuotta suoja on voimassa.

VIDEOIDEN SEKÄ STRIIMAUKSEN TEOSTOT

- ◇ Esittämiseen striiminä tai tallenteena on haettava esitysoikeudet samaan tapaan kuin teoksen esittämiseen teatterissakin.
- ◇ Vaikka olet saanut esitysoikeudet teatteriesityksen tekemiseen, se ei itsestään tarkoita oikeutta striimaamiseen.
- ◇ Sinun täytyy maksaa käyttöoikeus käytön laajuutta vastaavaan hintaan
- ◇ On tärkeää että tekijää kunnioitetaan ja hoidetaan kreditointi oikein: live-striimin ja taltioinnin yhteydessä sekä kaikessa siihen liittyvässä tiedotuksessa ja markkinoinnissa tulisi mainita tekijätiedot ja teoksen nimi.
- ◇ Hae oikeuksia tarpeeksi aikaisin!

YOUTUBE, INSTAGRAM JA FACEBOOK

- ◇ Käyttävät automaattista tunnistus järjestelmää.
- ◇ Tarvitset luvan käyttämäsi musiikkiin oli kyseessä esitallennettu video tai livestriimi
- ◇ Teostolla on suorasopimus Youtuben kanssa, joten sieltä saadut luvat toimivat yleensä parhaiten.
- ◇ Ongelmana automaattisessa tunnistuksessa se, että järjestelmä ei pysty tarkistamaan kaikkia tekijänoikeustietoja, jolloin esimerkiksi striimi saattaa katketa kesken kaiken.

Luvat musiikin livestriimaukseen ja musiikin käyttöön netti- tai somevideoissa

Tämä kuva on havainnollistava. Katso eri musiikinkäyttötilanteiden tarkat rajaukset lupien käyttöehdoista.

 LUPAA EI TARVITA MEDIAPIENLUPA LIVESTRIIMAUSLUPA

Teoston lisensoimat alustat

	 Yksityishenkilöt	 Yritykset & yhteisöt	Kaikki ilmaiset livestriimit	Kaikki ilmaiset tallenteet	Kaikki maksulliset livestriimit	Kaikki maksulliset tallenteet
 YOUTUBE						
						
 FACEBOOK						
						
 INSTAGRAM						
						

Live-stream

Live-stream tallenne

Yksityishenkilö

Yleisölle maksullinen katselu

Tarvitset livestriiماusluvan Teostolta.
Lisätietoa ja hakulomake:
[https://www.teosto.fi/kayttajat/hinnas
tot/3340](https://www.teosto.fi/kayttajat/hinnas
tot/3340)

Tarvitset livestriiماusluvan Teostolta.
Lupaان voi lisämaksusta sisällyttää
oikeuden tarjota maksullista striimiä
on demand
-katseluun enintään 7 vuorokauden ajaksi.
Yli 7 vuorokauden katselua varten
tarvitset synkronointi- ja tallennusluvan
NCB:ltä.

Muut

Yleisölle maksullinen katselu

Tarvitset livestriiماusluvan Teostolta.
Lisätietoa ja hakulomake:
[https://www.teosto.fi/kayttajat/hinnas
tot/3340](https://www.teosto.fi/kayttajat/hinnas
tot/3340)

Tarvitset livestriiماusluvan Teostolta.
Lupaان voi lisämaksusta sisällyttää
oikeuden tarjota maksullista striimiä
on demand
-katseluun enintään 7 vuorokauden ajaksi.
Yli 7 vuorokauden katselua varten
tarvitset synkronointi- ja tallennusluvan
NCB:ltä.

musiikintekijat.fi/neuvonta/ohjeita-live-streamaukseen/

CREATIVE COMMONS

- ◇ CC-lisensoiduissa teoksissa lähtöolettamana on se, että käyttäjä voi hyödyntää teosta ilman erillistä lupaa.
- ◇ CC-lisenssi antaa kaikille julkisen esitysoikeuden, sekä liveperformanssina että tallenteelta soittamalla.
- ◇ CC-lisenssi on teoksen tekijän antama lupa, joka syrjäyttää sopimuslisenssien käyttörajoitukset.
- ◇ Rajoitukset
 - ◇ Jokaisessa CC-lisenssissä on yleensä ehto ”Nimi mainittava”. (BY)
 - ◇ Ei kaupalliseen käyttöön (NC)
 - ◇ Ei jälkiperäisiä (ND)
 - ◇ Sama linessi (SA)
- ◇ <https://creativecommons.fi/>